

MILJÖBILDER

Nr 4 december 2013, Årgång 14

Minnen från barnmisshandel och från annan misshandel

De som utsatts för kränkande behandling vid sin vistelse på barnhem eller fosterhem kan, i vissa fall, få en ekonomisk kompensation på 250 000 kr. Kränkningen ska ha skett före 1980.

Vi som utsattes för fysisk och psykisk misshandel av våra föräldrar, varför får inte vi någon ersättning? Men det är svårt att bevisa att de anmälningar till dåvarande Barnavårdsnämnden i Töreboda verkligen gjorts eftersom de som gjorde dessa anmälningar nu är döda. Dessutom har anmälningarna, ja hela dessa akter, förkommit...

Jag tog itu med dessa mina "Svarta Svanar" då jag var 35 år. Mina föräldrar gjorde allt för att sopa undan alla spår. Dessa spår finns numera endast i minnescellerna hos mej och mina systrar och några gamla klasskamrater. Men jag lyckades i mitt uppsåt – och det blev en definitiv brytning vilket faktiskt kändes väldigt bra. Mina systrar lyckades däremot inte så bra utan de var i föräldrarnas klor ända till slutet. De kontakter jag haft med dem mynnade i sin tur ut i definitiva brytningar som pågår fortfarande. Den psykoterapi de gått i kunde inte bryta igenom de skador de fått... Anita skickade mej flera brev där hon "visste" att även jag behövde psykoterapi. (Lät en projektledare läsa breven och kommentera och han rödmarkerade det mesta som osakligt och arrogant. Ett par meningar klassade han som meningslösa och hade markerats med grönt.)

Jag klarade mej någorlunda bra tack vare att jag inte accepterade den gemena behandlingen. Jag slog tillbaka och fick då inte vara hemma efter skolans slut på eftermiddagarna. Jag fick inte heller vara hemma på sommarloven utan var då hos syskonen Persson i Gastorp i Töreboda och det var en underbar tid. Jag saknar dem!

Jag saknar även Dick, Anitas man i USA. Han har alltid varit en stor entusiast med ett ärligt intresse för sin omgivning. Även Rolf, Gudruns xman saknar jag ibland för hans humor och ärlighet. Men dessa kontakter är också brutna av naturliga skäl...

Nedan följer en sammanställning av händelser. Visade en person dessa med påföljd att han slängde sammanställningen ifrån sig för det gjorde så ont i själen. Dessutom, om jag skulle ge offentlighet åt detta, så skulle flera personer kunna väcka åtal, sa han. Då svarade jag att för tidningen gäller tryckfrihetsförordningen. Kanske kan det dessutom vara så att ett offentliggörande kan hjälpa någon eller några personer och det tycker jag att det kan vara värt.

2(8)

...Klädstrecket hade dock töjt sig och mor överlever efter en tids vård på ett sjukhem i Alvesta...

Det förhåller sig så att jag fick några brev till min tidning under augusti månad 2007. Breven kom från en person som inte mådde särskilt bra och som inte ville figurera med sitt namn i tidningen – om det nu skulle skrivas om det. Personen åberopade det s.k. meddelarskyddet. Jag fick anledning att tro att breven innehöll något känsligt och/eller obehagligt och det konstaterade jag att de gjorde. Det beskrevs några episoder ur livet där denna person blivit mobbad och utsatt för rena förföljelser – av min mor. Trots att det hände på åttiotalet så uppger sig denna person fortfarande må dåligt av det som hände. Frågan är varför hon skriver nu så långt efteråt och till mej. Hon uppger att hon hittat min tidning på nätet och dragit slutsatsen att jag varken är rasist eller tillhör moderaternas mörkblåa band.

Frågan är vad jag ska göra åt det som inträffat om det nu är sant. Faktum är att jag fick viss kännedom om vissa av dessa händelser redan på sjuttio- och åttiotalen och i samband med mina föräldrars död på nittiotalet. Att min mor tydligen var så utstuderat elak hade jag dock ingen aning om. Fast jag vet att min mor var väldigt skeptisk mot personer med lockigt hår. Hon kunde fråga vilken hårfrisör ska en person gick hos och fick hon svaret att det är "självfall" så var det ofta kört. Min mor drog då slutsatsen att personen var släkt med en utlänning med förgreningar till folk i Afrika...

Jag skrev ett svar där jag beskrev hur jag upplevt mina föräldrar och att det till slut tvingades fram en brytning med min mor och att detta skedde efter min mors självmordsförsök. Mer om detta nedan.

Efter min mors självmordsförsök och under min mors rehabilitering på ett hem utanför Alvesta fick jag ett, som jag uppfattar det, rent lögnbrev från min far. Brevet bortförklarade egentligen all skuld från min mor. Hon skulle alltid uppträtt föredömligt och varit en entusiast! Jag frågade då min far om han ville bli ihågkommen som en lögnare och påpekade vissa uppenbara fel i hans brev. Jag frågade också om det fortfarande var så att han och mor sprider ut att jag hållit på med telefontrakasserier mot dem. Jag skulle ringt flera gånger per natt och när de svarade så fanns ingen där. Han svarade så småningom med ett brev som rullade upp det mesta som hänt från familjens tid i Åtvidaberg, Mariefred och Töreboda på femtiotalet och Alvesta och Växjö under 60-talet och framåt. Även uppgifter ur polisens förundersökningar skrev han detaljer om – fast de är ju hemligstämplade i 50 eller 70 år. (När det gäller telefonterrorn så finns alltså en polisanmälan med en förundersökning som ej lett till åtal. Här förekommer flera namn som möjliga förövare, dock inte mitt.)

När det gäller mors självmordsförsök så har far uppgett att vissa personers delaktighet i det anonyma brevet klarats ut och lagts till handlingarna.

3(8)

Därför förutsätter han att dessa händelser inte utreds på nytt.

Överenskommelsen förutsätter att så ej sker.

Efter att jag fått detta förklarande brev från min far hade vi flera telefonsamtal bl a om insekter, växter, släktforskning – och hans lögnbrev. Jag hade också ett telefonsamtal med min mor och det ledde fram till brytningen. Därefter hade jag ingen kontakt med någon av mina föräldrar. Jag skulle gärna haft en fortsatt kontakt med min far men den blockerades av min mor. Om jag ringde var det alltid mor som svarade och när hon fick höra vem det var så lade hon bara på luren. Kontakt medelst brev funkade inte heller. Jag förmodar att mor kastade alla brev från mej och att far alltså aldrig fick se dem.

Jag har frågat mej om det finns någon anledning att ge offentlighet åt vad som hänt – eller att hemlighålla det. Jag tror att jag själv klarade mej förhållandevis bra ifrån vår uppväxt som kantades av ständiga konflikter och psykisk och fysisk misshandel. Då vi syskon flyttat hemifrån ändrade min mor taktik och försökte ständigt skapa split mellan oss syskon. På sätt och vis fortsätter detta även efter min mors död. Min äldsta syster har jag numera ingen kontakt med och min andra syster vägrar att acceptera t.o.m. fakta som finns dokumenterade i sjukhusjournaler. Det som definitivt fick mej att ta avstånd från min äldsta syster var när hon krävde att jag skulle utkräva pengar från "Allmänna arvsfonden" eftersom arvet efter mors broder Karl-Gustaf var så litet. "Det var för lite att ärva!"

Det som får mej att skriva om det som hänt är att jag inte kan stå ut med att personer som drabbats av min mor fortfarande denna dag mår dåligt. Min förhoppning är att denna information ska kunna leda till ett bättre liv för andra, ingen nämnd och ingen glömd. Därför kommer denna skrift att bli offentlig handling och ingå i ett nummer av tidningen MILJÖBILDER.

Här följer i förkortad form en lista över händelser som min far och jag diskuterat muntligen och/eller skriftligen:

-När vi bodde i Åtvidaberg så fick min äldsta syster, då sju år gammal, ge sig iväg till mormor i Linköping och börja skolan där. Hon fick åka tåg själv både dit och hem. När hon kom tillbaka så var det ingen som mötte henne vid stationen utan en SJ-tjänsteman hade försökt beskriva vägen hem...

-I Åtvidaberg förbjöds vi leka med en grannflicka för hon var inte fin nog. Hennes far jobbade på någon verkstad och hennes mor i skolköket... Far sa att han inte, efter skatt, tjänade mer än en vanlig arbetare och det var för djävligt... Sådana uttalanden har han senare tagit avstånd från.

4(8)

-När vi bodde i Mariefred och mina systrar gick i skolan och kom hem på lunch så fick de inte sitta vid matbordet utan de matades av min mor "på löpande band" så att det skulle hinnas med... Fru Ström som var en ganska hårdhudad person, som vi hyrde av, hade sett detta och hade protesterat både direkt till min mor och till min far då han kom hem från Strängnäs där han hade ett vikariat som lärare.

-I Töreboda fick mina systrar höra till leda av mor att om de kom hem med en unge så kommer de att bli körda på porten omedelbart! Detta skar i hjärtat på min far som visste om att min mor genomgått en illegal men medicinskt korrekt utförd abort i Linköping. Mormor hade betalat. (Mormor hade det ganska gott ställt eftersom en greve Hamilton på Stora Sundby var far till sonen Karl-Gustaf men det visste inte min far något om.)

-I Töreboda kastade min far omkull min äldsta syster vid en konflikt om fickpengar. Han bad senare om ursäkt för detta men min mor påminde ofta om den händelsen och att det kunde hända igen.

-Pjäxorna fick kosta högst 30 kr. Min syster hittar dock några som hon gillar mycket bättre än de bruna, men de kostar 40 kr. Hon säger: "Dessa vill jag ha!" Mor frågar då vad de kostar. 30, säger hon. Då tittar mor på lådan de ligger i och där står 30. Men det är något som inte stämmer tycker hon. Min syster har helt enkelt bytt plats på pjäxorna så att de som kostar 40 ligger i lådan där det står 30. När mor upptäcker detta vrålar hon: "De kostar 40!!!" och så tar hon pjäxorna och kastar dem med full kraft över köksbordet så att de far vidare in i flickornas rum och slår i väggen med en smäll. I hallen hörs då hur far tar på sig ytterrocken och går ut... (Min far flydde oftast i stället för att ta strid för saker han trodde på. Det beklagar han så här efteråt...) Historien slutar med att min syster går tillbaka till affären med alla pjäxorna och där hittar hon ett annat par svarta pjäxor för 35 kr. För husfridens skull tar far och bidrar med 5 kr och tar dessa pengar från de 6 kr han fått av mor till en ask cigarrcigarretter...

-I Töreboda hände det sig att min äldsta syster sa att hon skulle gå till skolan men det gjorde hon inte. Hon var försvunnen och far fick åka runt i en polisbil och leta efter henne. Hon återfanns nästa dag sittande på en bänk på Stora torget. Hon skjutsades hem. Hon visste inte var hon varit men hon hade synts passera en Westerstrandsvilla på eftermiddagen samma dag hon försvann. Far satte försvinnandet i samband med hans attack mot henne tidigare och ångrade den djupt. Mor hotade med Barnavårdsnämnden.

-En av hyresvärderna Erik Perssons döttrar Gerd lämnade in en anmälan till Barnavårdsnämnden med uppgift om fysisk och psykisk misshandel av oss

5(8)

tre barn. En tjänsteman på Barnavårdsnämnden som lantbrukare Holger Persson, Gastorp kände, kontaktade min far på Töreboda samrealskola och tog upp detta ärende. Min far avvisade det som kränkande men ångrar detta. Han menade att det troligen hade varit en bra lösning.

En ny anmälan lämnades in men den lades till handlingarna. När min mor fick kännedom om dessa anmälningar flyttade vi från Vadsbogatan 14 till Ö. Torggatan 4A...

-Min mor brukade skrämja oss barn med sken-polisanmälningar. Hon lyfte telefonluren och bad att få prata med polisen... ..och så sa hon att polisen måste komma och hämta Harald för han kan inte vara hemma. Vad jag hade gjort? Ibland hade jag vägrat äta upp en för stor matportion, ibland för att jag sagt att de svarta i USA plågas...

Jag minns att jag en gång blev så rädd så att jag laddade upp med en massa stora tunga böcker för att försvara mej med när polisen kom...

-Tidvis fick vi barn stå vid arbetsbänken i köket och äta vår middag som straff...

-Telegram: "Mor sjuk, Karl-Gustaf." Vem var Karl-Gustaf? Mor hade inte talat om att hon hade en bror och mormor hade inte heller sagt något om honom. (Mor hade ytterligare en bror. Det fick jag fram när jag börjat syssla med släktforskning!)

-1951. Hela familjen åker till Sorsele, min fars födelseort. Mor grät varje dag – och natt för det var så erbarmligt tråkigt i Norrland. Därefter åkte hon aldrig med norrut utan far åkte antingen själv eller med mej eller min yngre syster.

-Det skulle bli grundskola i Töreboda så jag skulle istället söka till Mariestad för jag skulle minsann inte beblanda mej med kreti och pleti... Jag ville absolut inte byta skola men tvingades!

-Familjen flyttade till Alvesta och då ökade det fysiska och psykiska våldet mot oss barn. Hade dock en bästis, Peter Johansson, som blev en oas i mitt liv.

-Jag ansågs vara så bråkig så jag fick inte vara hemma på sommarloven utan då åkte jag till en lantbrukare vid namn Holger Persson i Gastorp, Töreboda. Tillsammans med hans äldre syskon Effie och Birger var det en skön tid. Vid ett tillfälle kom min mor på besök och då sa hon att hon skämdes över mej. När mor gått sa Effie att hon inte trodde sina öron när hon hörde denna skändning... Och far som var med sa som vanligt ingenting fast nu skrev han att han ångrar det och att han skäms över sin flathet...

-Jag hade svårt med kompisar i Alvesta för ingen var fin nog åt min mor så jag förbjöds att ha kontakt...

-Familjen flyttade till Växjö och där blommade mors och fars högfärd upp än mer. Det förekom även stridigheter dem emellan så far tog ett vikariat i Härnösand. Efter detta vikariat sjukskrev han sig och satt med sitt mikroskop hela dagarna. Han höll även på med släktforskning och ett manus till boken "Sådana var deras öden". Boken gavs så småningom ut på eget förlag.

-Min yngre syster bestämde sig efter modigt övervägande att gå ur Svenska statskyrkan. Detta var kanske något oväntat eftersom hon tidvis varit mycket kyrklig och gått på vesper så gott som dagligen. Men hon låg i Lund och läste antikens historia och borde kunna förstå vad hon gjorde och varför. Döm om min förvåning när mor fick ett våldsamt

6(8)

vredesutbrott när hon fick kännedom om detta utträde. (Någon hade ringt från Pastorsexpeditionen) Mor kunde inte förstå hur någon kunde göra något så gement och kränkande mot dem. Det fanns ju så många präster i slakten så detta tilltag accepterade hon INTE! Min syster skulle ha frågat först och då hade hon fått nej. Min syster sa att hade hon vetat hur detta skulle mottas så hade hon aldrig gått ur kyrkan. Mor sa då att min syster måste begära inträde igen. Hon sa: "Gå upp till Danell omedelbart och begär inträde!" (G.A. Danell var domprost i Växjö och bodde våningen över oss på S. Järnväggsgatan.) Min syster gick då ut genom lägenhetsdörren till stora trapphuset och skulle tydligen gå en trappa upp till prästen Danell. Men strax efter gick min far skyndsamt ut genom samma dörr. Efter en stund kom båda tillbaka igen men ingen sa något. Min syster tog på sig ytterkläderna och gick ut. Hon gick till järnvägsstationen och köpte biljett till Lund och hon åkte senare på kvällen.

Hon hade inte begärt något återinträde i Svenska kyrkan. Hon hade bara hunnit börja säga att det blivit krig p.g.a. hennes utträde. Far hade kommit inrusande och direkt ställt frågan om Danell kunde ordna inträde i kyrkan för min syster. D. hade då sagt att han tyckte att man skulle tillämpa religionsfrihet. Om en präst medger inträde i kyrkan trots att han vet att personen inte vill detta så har han brutit mot sitt prästlöfte...

Far åkte ner till Lund efter några dagar. Han hade sagt att han hade insett trons orimlighet redan när han var i tolvårsåldern...

-Både mor och far var nästan sjukligt intresserad av hur kusin Sven Daniel fungerade i sin funktion som lektor vid universitetet i Umeå. Då jag gick en kurs i informationsbehandling i Umeå träffade jag kusin Sven vid ett tillfälle. Jag nämnde då att mina föräldrar var väldigt intresserade av hur han fungerade som lektor. Han svarade då att han var alldeles för snäll och godkände folk trots att de inte levde upp till kurskraven – såvida de lovade att inte söka vidare återopande den kursen. Han sa också att detta funkade bra utom i ett fall där han fått redovisa en studerandes resultat... Detta nämnde jag summariskt till min far varvid min mor ville anmäla mej för att ha offentliggjort hemliga uppgifter... Jag fattade ingenting men informerade dem om att resultaten på tentorna anslås på de offentliga anslagstavlor med personnummer men utan namn. Om man vill ha fram namnet är det bara att ringa till Lokala skattemyndigheten.

-Jag gick en kurs i personlig utveckling anordnad av Alirati. En intressant kurs som ganska väl ringade in de problem jag hade kvar i "ryggsäcken" från min barndom. Till skillnad mot mina systrar hade jag inte accepterat att bli hunsad och hånad utan oftast tagit strid för det jag tyckte var rätt. Detta hade medfört att jag ändå klarat mej ganska bra. Mina systrar hade ju, av och till, fått gå i terapi för att klara av vardagen och jag ser deras skador från barndomen som omöjliga att komma tillrätta med. (Detaljer om detta vill jag inte gå in på.) Jag nämnde något om denna kurs för min syster Anita som skrev ett brev om detta till far. Förorsakade att mor ringde mej och ville ha info. Hon ville bli få veta vad jag hade drömt om som barn att bli när jag blev stor. Jag sa då att jag aldrig drömde om någonting som barn eftersom jag alltid fått höra vilken odugling jag var trots att jag var bäst i klassen... Jag kommenterade också vissa händelser från barndomen bl a de avskrivna anmälningarna mot dem som lämnats till Barnavårdsnämnden. Samtalet slutade i stor oenighet. Efter en tid ringde en person från Alirati och meddelade att min mor försökt få den typen av personlighetsutvecklande kurser förbjudna... Personen som ringde sa också att de förutsättningar som gällde vid kursens genomförande givetvis inte ändras av synpunkter och anmälningar...

-Fars bror Carl-Bertil blev dålig och då ville han att mor och far skulle ta hand om det yngsta barnet Maria, fött 1965. (CB och Hoflund hade åkt till Växjö med Maria och ringde

7(8)

från en telefonkiosk på S. Järnvägsgatan. De ville lämna över Maria på direkten!) Mor vägrade. 1969 avled CB och då fanns förslaget att hushållerskan skulle bli vårdnadshavare. Mor motsatte sig detta och skrev att det vore ynkligt om Hoflund skulle bli vårdnadshavare och leva högt på barnbidragen och inkomsten från CB:s böcker. Far förordade till tingsrätten att Hoflund skulle bli vårdnadshavare och så blev det. Då mor fick veta att Hoflund var mer än miljonär blev det en allvarlig konflikt mellan mor och far. Mor anlät advokat för att ta ut skilsmässa 1973 men det hade hon inte råd med... -1989 fick mor ett anonymt brev där det stod talat om ynkyggen som noterade om någon tog en minut för lång kafferast och meddelade det till chefen. Om någon stannade över en halvtimme utan betalning skrev hon ingenting. Ynkryggen sprider falska uppgifter om att personer förfalskat reseräkningar och utgiftskvitton och hon vill inte sitta vid samma bord som vissa som inte är fina nog. Hon kan t.o.m. resa sig och gå när vissa personer kommer för nära. Far blev utom sig av ilska över det anonyma brevet och han ger sig till lasarettet för att skipa rättvisa. Han kammar noll och går hem. Där hittar han mor som hängt sig i en garderob i ett klädstreck. På sängen ligger ett meddelande som tackar arbetskamraterna...

Klädstrecket hade dock töjt sig och mor överlever efter en tids vård på ett sjukhem i Alvesta. Far skriver flera brev när han är där bl a ett där han ber mej ringa och ge henne några uppmuntrande ord (!). (Han skriver även ett brev som jag kallar för lögnbrev.) Jag ringer efter viss tvekan men det enda som mor har att säga är att de trakasserande personerna på lasarettet måste straffas. Men det anonyma brevet har mor rivit i tusen bitar och kastat. Avskedsbrevet finns kvar men det kan inte användas i en polisutredning. När jag frågar om det inte kan finnas någon anledning till eftertanke över hennes eget agerande – lägger hon på...

Far kontaktar en polis som han känner till från möten med Moderaterna. Han ville försöka driva ärendet rättsligt men polisen ser det som meningslöst eftersom det anonyma brevet är borta.

När mor repat sig bestämmer de sig för att försöka få fram vem som skrivit det anonyma brevet genom att kontakta en fjärrskådare och klärvoajant person vid namn "Bisse". De ringer till honom men han säger att de måste vara nära honom för att det ska funka. De reser dit och då säger Bisse att X sitter vid skrivmaskinen och Y dikterar. Mor anser sig kunna identifiera vilka X och Y är. Bisse säger också att det kommer att gå illa för både X och Y.

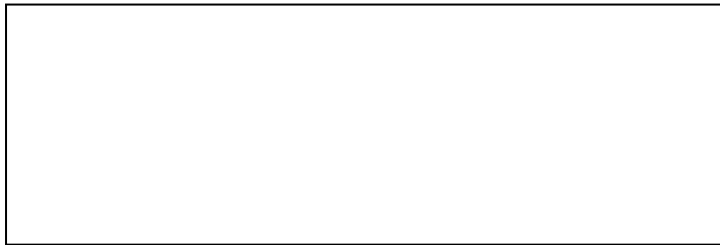
Mor ställer krav på att inte behöva arbeta i närheten av X och Y. Mor får andra arbetsuppgifter och jobbar kvar.

Far har flera kontakter med den moderate polismannen som vid ett tillfälle kontaktar mej per telefon på mitt arbete. Han säger att han haft kontakt med min far och nämner något om ett anonymt brev som ställt till problem. Jag kontaktar då en skolkamrat som jag känner sedan tidigare och som arbetar på lasarettet. Får då veta att det är allmänt känt att min mor tagit på sig rollen att lusläsa alla reseräkningar och ifrågasätta allt – trots att de redan är godkända av resp. chef. Denna person informerar mej om fars besök på lasarettet och vad det föranletts av. (Vid mitt sista besök hos mina föräldrar 1989 fick jag flera uppgifter och detaljer bekräftade av min mor. När mor började berätta om dessa händelser lämnade min far rummet...)

*****

''

Om adressaten ej finns på vidstående adress v.g. återsänd tidningen med uppgift om den nya adressen.

Så går tiden ganska fort med dem. Far blir plötsligt ganska dement och mors syn försämras snabbt. De klarar sig ej hemma utan får en plats på långvården Norrelid. Mor får då en kraftig stroke förorsakad av en blödning och hon avlider efter några veckor. Far lever, svårt dement, något år ytterligare.

Är denna sammanställning tillräcklig och någorlunda rättvisande? Fanns det inga glädjeämnen? Jo, när vi fick följa med far ut i skogen och fick veta vad växter och insekter hette och hur de levde. Men även dessa timmar hade en skugga som jagade efter oss. Vilken typ av utskällning skulle vi få när vi kom hem igen? Skulle mor stå i fönstret och kika efter oss och stå beredd i dörren och banna oss för att vi inte varit hemma och hjälpt till?

Fast jag tänker även på Harriet som hjälpte mor så mycket då hon var sjuk. Harriet sa till mej efter begravningen att mor skadat henne för livet och det gjorde hon dagarna innan hon fick sin svåra stroke. Vad mor hade sagt? Det är så fult och gement så det vägrar jag att sätta på pränt...

ÅTER EN DAG...

Åter en dag har du upplevt
och den läggs nu till det förgångna.
Vad har hänt? Minns du något?
Har du hunnit det du tänkt?
Ännu en dag, och ännu en...
att minnas eller glömma.
Minns du hur det var?
Hoppas du på framtiden
eller gläds du åt
den stund som är
just här och nu?

©Harald Gaunitz, 2001

Östersund 2008-01-04

Rev C

Harald Gaunitz

Sänd gärna in synpunkter och kommentarer på innehållet i denna tidning. Har du andra idéer till innehåll så kom med tips eller skriv ihop något själv. Din identitet är skyddad av det s.k. meddelarskyddet. Tidningen förbehåller sig rätten att avkorta och redigera inkomna artiklar. Du som kritiseras i tidningen har rätt till replik. Inga artiklar honoreras.

/Redaktionen

MILJÖBILDER NR 4 december 2013, ÅRG. 14

Redaktör: Harald Gaunitz

Adress: Storgatan 61 C, SE-831 33 Östersund

E-brev: rotfrukter)(hotmail.com

(Ta bort)(, sätt snabela efter r)

Internetsida: <http://www.miljobilder.com>

Tryck: Harald Gaunitz

Ansvarig utgivare: Harald Gaunitz

Original framställt på PC och tryckt på laserskrivare
Eftertryck tillåts om källan anges.

Tidningen utkommer minst fyra gånger per år.

Lösnummerpris 40:-

Prenumerationspris 120:- Inbetala beloppet på
plusgirokonto 124 59 17-8 och ange namn och
adress på inbetalningskortet och att det gäller
prenumeration.